

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 28 lutego 2007 roku

RPZ– 411/3/06/AC/

DECYZJA nr RPZ 14/2007

Stosownie do art. 28 ust.6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2080 ze zm.) i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. *w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. nr 18 poz. 172 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego, wszczętego na wniosek Andrzeja Bakuna – prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Oczyszczania Terenu BAKUN w Roztoce przeciwko Gminie Słupca

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

1. na podstawie art. 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* **uznaje się za ograniczającą konkurencję** praktykę Gminy Słupca, polegającą na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku usług odbierania nieczystości ciekłych poprzez odmowę zawarcia przez zakład budżetowy Gminy – Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy umowy na odbieranie nieczystości ciekłych z wnioskodawcą, co narusza art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 przywołanej na wstępie ustawy poprzez przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do rozwoju konkurencji na lokalnym rynku opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych **oraz nakazuje się zaniechanie jej stosowania.**
2. Na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w związku z art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 5 tej ustawy nakłada się na Gminę Słupca karę pieniężną w wysokości 2.936 złotych (słownie: dwa tysiące dziewięćset trzydzieści sześć złotych) płatną do budżetu państwa.
3. Na podstawie art. 75 w związku z art. 69 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, kosztami postępowania antymonopolowego obciąża się Gminę Słupca i z tego tytułu zobowiązuje się Gminę Słupca do zwrotu na rzecz Andrzeja Bakuna prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Oczyszczania Terenu BAKUN w Roztoce kwoty 500 zł (słownie: pięćset złotych).

Uzasadnienie

W dniu 13 grudnia 2005 r. do Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu wpłynął wniosek Andrzeja Bakuna – prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Oczyszczania Terenu BAKUN w Roztoce (zwanego dalej: Wnioskodawcą) o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Gminie Słupca (zwanego dalej: Uczestnikiem lub Gminą).

W uzasadnieniu wniosku Wnioskodawca wskazał, iż nieczystości ciekłe z terenu gminy Słupca powinny być przyjmowane na gminną stację zlewną, a odmowa podpisania z nim stosownej umowy „narusza zasady kształtowania się prawidłowej konkurencji na lokalnym rynku usług”. Do wniosku Wnioskodawca załączył szereg dokumentów, które - w jego ocenie – potwierdzały bezprawność działań Gminy, w tym skierowane do niego pismo Gminnego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy (dalej: GZWiK) z dnia 22.07.2005r., w którym poinformowano, że „z przyjętego dla oczyszczalni ścieków bilansu ilościowo – jakościowego ścieków oraz stosowanych w niej procesów oczyszczania nie jest możliwe podpisanie z Zakładem Oczyszczania Terenu BAKUN umowy na odbieranie nieczystości płynnych w punkcie zlewnym w Cienienie Zabornym”. (k. 30)

Z uwagi na powyższe Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: Prezesem Urzędu) postanowieniem z dnia 20 stycznia 2006 r. wszczął postępowanie antymonopolowe przeciwko Gminie Słupca w sprawie uznania praktyki - polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku usług odbierania nieczystości ciekłych, poprzez odmowę zawarcia przez zakład budżetowy Gminy - Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy z Wnioskodawcą umowy na odbieranie nieczystości ciekłych - za ograniczającą konkurencję.

W odpowiedzi na postawiony zarzut Uczestnik wskazał, że odmowa zawarcia z Wnioskodawcą umowy na odbieranie nieczystości ciekłych spowodowana była troską o poprawną pracę oczyszczalni w Cienienie Zabornym, która jest oczyszczalnią biologiczną typu LEMNA o maksymalnej przepustowości 270 m³ na dobę. Uczestnik wskazał również, że na podstawie dotychczasowego bilansu ścieków w/w oczyszczalni, „proporcja pomiędzy ściekami dopływającymi z istniejącej sieci kanalizacyjnej, a ściekami dowożonymi nie może przekroczyć 0,2”, natomiast zachwianie tej proporcji spowoduje przekroczenie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach, określonych w pozwoleniu wodnoprawnym z dnia 14.11.2000r. W toku postępowania antymonopolowego Uczestnik wyjaśnił dodatkowo, że punkt zlewny w Cienienie Zabornym nie jest wyposażony w komorę wstępną, co uniemożliwia ocenę dowożonych ścieków, a przyjęcie „ścieków o wyższej zawartości stężeń zanieczyszczeń mogłoby spowodować nieprawidłową pracę oczyszczalni”. Uczestnik podniósł również, że z przedstawionego przez Wnioskodawcę wykazu posiadanego sprzętu do wywozu nieczystości ciekłych wynikało duże prawdopodobieństwo, że dowożone przez Wnioskodawcę nieczystości nie pochodząby z terenu gminy Słupca i miałyby przemysłowy charakter. Gmina wskazała również, że jej obawy wzbudził fakt, że Wnioskodawca nie wystąpił do Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy - dysponującego zmodernizowaną oczyszczalnią wyposażoną w laboratorium - o zawarcie z nim umowy na odbieranie nieczystości ciekłych, pomimo że, w ocenie Uczestnika, „punkt zlewny miejskiej oczyszczalni jest bardziej korzystny pod względem położenia”.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr 506 prowadzonej przez Wójta Gminy Krzymów pod firmą Zakład Oczyszczania Terenu „Bakun” Andrzej Bakun. Przedmiotem działania przedsiębiorcy jest między innymi gospodarowanie odpadami.

Dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (k. 3)

Na terenie gminy Słupca znajduje się jedna stacja zlewna przy oczyszczalni ścieków w Cienienie Zabornym. Od 1.01.2003 r. administratorem oczyszczalni jest Gminny Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy. GZWiK nie prowadzi działalności w zakresie usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

Dowód: oświadczenie Uczestnika (k. 43)

Podmioty posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości na terenie gminy Słupca wyszczególnione są w poniższej tabeli.

L.p.	Nazwa/firma podmiotu	Stacje zlewnie, wskazane w zezwoleniach jako miejsca wywozu nieczystości ciekłych	Data wydania zezwolenia
1	Słupeckie Gospodarstwo Komunalne sp. z o.o.	[usunięto]	
2	Paweł Sompolski Firma Usługowo – Handlowa „Trans-Pol”		
3	Krzysztof Kujawa Usługi Transportowe		
4	Łukasz Giszter Usługi Transportowe		
5	Andrzej Skowronek Usługi Transportowe		
6	Irena Wiczorek Usługi Transportowe		
7	Grażyna Mierzejewska Handel Piaskiem i Torfem		

Dowód: pismo Gminy wraz z załącznikami (k. 43 – 53 akt)

Na terenie miasta Słupcy funkcjonuje punkt zlewny przy oczyszczalni ścieków w Słupcy, ale aktualnie przyjmuje on jedynie nieczystości pochodzące z terenu miasta Słupcy.

Dowód: oświadczenie Burmistrza Miasta Słupcy (k. 70, k. 130 akt)

Wnioskiem z dnia 8.06.2005 r. Wnioskodawca wystąpił do gminy Słupca o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Słupca, występując jednocześnie do GZWiK o zawarcie z nim umowy na odbieranie nieczystości ciekłych.

Dowód: odpisy wniosków (k. 34, k. 36)

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 22.07.2005r. GZWiK poinformował Wnioskodawcę że nie ma możliwości zawarcia w/w umowy, z uwagi na „przyjęty dla oczyszczalni ścieków bilans ilościowo – jakościowy oraz stosowane w niej procesy oczyszczania”.

Dowód: pismo GZWiK z dnia 22.07.2005 r.

W związku z powyższym Wnioskodawca wskazał inną stację zlewną – oczyszczalnię ścieków w Lubomyślu. Decyzją z dnia 10.08.2005r. udzielono Wnioskodawcy zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Słupca, wskazując jako miejsce wywozu nieczystości ciekłych w/w oczyszczalnię.

Dowód: decyzja z dnia 10.08.2005r. (k. 19 – 20)

Powyższa decyzja została zaskarżona przez Wnioskodawcę (kwestionującego między innymi fakt odmowy wydania zezwolenia na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz nałożony na niego zakres obowiązków w związku ze świadczeniem usług polegających na opróżnianiu zbiorników bezodpływowych i transporcie nieczystości ciekłych) wskutek czego, orzeczeniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koninie (dalej: SKO) z dnia 17.10.2005r. została ona uchylona w całości, a sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Dowód: decyzja SKO z dnia 17.10.2005r. (k. 12 – 15)

Decyzją z dnia 2 lutego 2006r. ponownie udzielono Wnioskodawcy zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Słupca, wskazując jako miejsce wywozu nieczystości ciekłych punkt zlewny przy oczyszczalni ścieków w Lubomyślu.

Dowód: decyzja z dnia 2.02.2006r. (k. 105 – 106)

Również i ta decyzja została zaskarżona przez Wnioskodawcę, a następnie decyzją SKO uchylona w całości, a sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Dowód: decyzja SKO z dnia 7.04.2006r. (k. 98 – 101)

W toku ponownego rozpoznawania sprawy, Gmina zwróciła się do Wnioskodawcy m.in. o określenie punktu zlewnego, gdyż z informacji przekazanych przez Zakład Gospodarki w Ślesinie – administratora oczyszczalni ścieków w Lubomyślu – wynikało, że na wskazana oczyszczalnię przyjmowane są nieczystości pochodzące wyłącznie od mieszkańców gminy Ślesin.

Dowód: pismo Gminy z dnia 14.04.2006r. (k. 96)

W odpowiedzi na powyższe Wnioskodawca powołał się na przepis art. 3 ust. 2 pkt 2b ustawy z dnia 13.09.1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.), zgodnie z którym gmina ma obowiązek zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji stacji zlewnych, w przypadku gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty.

Dowód: pismo Wnioskodawcy z dnia 24.05.2006r. (k. 93 w zw. z k. 95)

W związku z powyższym Gmina ponownie wezwała Wnioskodawcę do przedstawienia dowodu potwierdzającego gotowość odbierania nieczystości ciekłych przez stację zlewną w terminie 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Dowód: pismo Gminy z dnia 14.06.2006r. (k. 115)

Pismem z dnia 3.07.2006r. Gmina poinformowała Wnioskodawcę, że jego wniosek pozostawiono bez rozpoznania, z uwagi na fakt, że w wyznaczonym terminie nie dostarczył w/w dokumentów.

Dowód: pismo Gminy z dnia 14.06.2006r. (k. 115)

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, iż dla stwierdzenia praktyk określonych w art. 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* muszą zostać spełnione łącznie następujące przesłanki:

1. naruszenie interesu publicznoprawnego,
2. posiadanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku krajowym lub lokalnym,
3. nadużywanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku.

Podstawą do zastosowania przepisów Ustawy, w świetle jej art. 1 ust. 1, jest zagrożenie lub naruszenie przez przedsiębiorcę interesu publicznoprawnego.

W wyroku z dnia 24 stycznia 1991 r. w sprawie Amr 8/90 (Wokanda 1992/2/39) Sąd Antymonopolowy stwierdził, że do postępowania w sprawach o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym kwalifikują się tylko takie sprawy, w których podmiot gospodarczy, w następstwie stosowania zakazanych praktyk monopolistycznych, narusza interes publicznoprawny w zakresie rozwoju konkurencji, ochrony podmiotów narażonych na stosowanie takich praktyk oraz ochrony interesu konsumentów. W orzeczeniu tym podkreślono, że naruszenie interesu publicznoprawnego może mieć przykładowo miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą dotknięty jest „szerszy krąg uczestników rynku”, a nie jeden podmiot. Podobne stanowisko w tej kwestii zajmuje Sąd Najwyższy (por. przykładowo uzasadnienia wyroków z dnia 29 maja 2001 r. w sprawie I CKN 1217/98, OSNC 2002 r., z. 1, poz. 13, czy wyrok z dnia 28 stycznia 2002 r., I CKN 112/99, OSNC 2002 r., z. 11, poz. 144). Zgodnie natomiast z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie I CKN 496/01 (Dz.Urz.UOKiK 2004/1/283) „*Użytego w tych orzeczeniach sformułowania: "dotknięcie skutkami działań" sprzecznych z ustawą antymonopolową, nie można jednak rozumieć w sposób wąski i mechaniczny, jako tylko bezpośredniego pokrzywdzenia kontrahenta monopolisty. Trzeba tu oceniać całość negatywnych skutków działań monopolisty na określonym rynku (rynek relewantny), kierując się ogólnymi celami obu ustaw antymonopolowych. (...) Ochrona konkurencji polega na przeciwdziałaniu monopolizacji rynku, rozumianej jako narzucanie przez podmiot dominujący warunków umownych niekorzystnych dla jego kontrahentów. Ochrona ta nie ogranicza się przy tym do sytuacji, kiedy doszło już do pokrzywdzenia kontrahenta przez monopolistę, lecz obejmuje także istnienie samego stanu realnego zagrożenia dla zasad swobodnej konkurencji. Stan takiego potencjalnego zagrożenia jest bowiem oceniany z punktu widzenia interesu publicznego w obu ustawach jako stan niewłaściwy, a tym samym niedopuszczalny.*”

Podzielając stanowisko Sądu Najwyższego w tym zakresie, należy stwierdzić, że postępowanie antymonopolowe w niniejszej sprawie niewątpliwie toczyło się w interesie publicznym. GZWiK jest administratorem oczyszczalni ścieków w Cienienie Zabornym i nie dopuszczając Wnioskodawcy do korzystania z punktu zlewnego niewątpliwie wpływa na stan konkurencji na rynku lokalnym poprzez jej ograniczenie. W niniejszej sprawie skutki zachowania Uczestnika dotyczą Wnioskodawcę, ale mogą one również dotyczyć innych potencjalnych przedsiębiorców zamierzających uczestniczyć w obrocie gospodarczym. Każde zaś ograniczenie konkurencji jest przejawem naruszenia interesu publicznoprawnego. Działalność Uczestnika wpływa bezpośrednio również na interesy podmiotów korzystających z usług wskazanych przedsiębiorców, którzy mogą być pozbawieni możliwości wyboru optymalnej dla siebie oferty.

Istotą praktyk określonych w art. 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

Zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, przez pojęcie rynku właściwego rozumie się rynek towarów, które ze względu na przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. Na rynek właściwy składa się rynek produktowy oraz rynek geograficzny.

Z kolei art. 4 pkt 9 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* określa pozycję dominującą jako pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

W rozpatrywanej sprawie rynkiem produktowym jest rynek usług odbierania nieczystości ciekłych. Rynkiem właściwym w ujęciu geograficznym jest natomiast obszar gminy Słupca.

Na tak zdefiniowanych rynkach właściwych Gmina, zajmuje pozycję monopolistyczną, albowiem jej zakład budżetowy jest administratorem jedynej gminnej oczyszczalni ścieków w Cieninie Zabornym.

Ograniczenie rynku właściwego do terenu gminy Słupca jest konsekwencją obowiązków gminy wynikających z art. 3 ust. 2 pkt 2b ustawy z dnia 13.09.1996r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tekst jednolity Dz. U. z 2005r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, na gminie spoczywa obowiązek zapewnienia budowy, utrzymania i eksploatacji stacji zlewnych, w przypadku gdy podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej jest niemożliwe lub powoduje nadmierne koszty. Obowiązek utrzymania i eksploatacji gminnej oczyszczalni ścieków gmina Słupca wykonuje za pośrednictwem swojego zakładu budżetowego. Dla odbierania nieczystości ciekłych z terenu gminy Słupca przeznaczona jest jedna gminna oczyszczalnia ścieków w Cieninie Zabornym i znajdujący się przy niej punkt zlewny. Innego miejsca przeznaczonego do wywozu nieczystości ciekłych Gmina nie zapewnia. Co prawda na terenie miasta Słupcy istnieje punkt zlewny przy oczyszczalni ścieków, ale nie przyjmuje on aktualnie nieczystości ciekłych pochodzących z obszaru gminy Słupca.

Ponieważ pozycja monopolistyczna jest kwalifikowaną pozycją dominującą, tym samym druga z przesłanek została spełniona.

Samo posiadanie pozycji dominującej nie jest zakazane. Zakazane jest dopiero jej nadużywanie, przejawiające się w stosowaniu zakazanych praktyk ograniczających konkurencję.

Nadużyciem pozycji dominującej z art. 8 ust. 2 pkt 5 Ustawy jest przeciwdziałanie ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. Zakaz określony w tym przepisie oznacza, iż działania dominanta nie mogą powodować skutków antykonkurencyjnych.

Z analizy pozycji rynkowej Uczestnika postępowania wynika, że posiadając pozycję monopolistyczną na rynku usług przyjmowania nieczystości ciekłych, może on ją wykorzystać i wpływać na ograniczenie wolnej konkurencji na rynku współzależnym, jakim jest rynek usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych z terenu gminy Słupca.

Na marginesie można też zaznaczyć, że Gmina ma również monopol prawny na rynku organizowania usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości

ciekłych, zgodnie bowiem z art. 7 ust. 6 ustawy o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* wyłącznie wójt ma prawo wydawać zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Słupca. Z uwagi na powyższe Gmina ma szerokie możliwości wpływania na stan konkurencji na w/w rynku współzależnym.

Gmina posiadając pozycję monopolistyczną na rynku przyjmowania nieczystości ciekłych, a jednocześnie mając za zadanie zaspokajanie zbiorowych potrzeb jej mieszkańców, powinna w szczególny sposób dbać o rozwój nieskrępowanej konkurencji, która może zapewnić mieszkańcom gminy niższe ceny i wyższy poziom świadczonych usług.

Wszyscy uczestnicy rynku usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych są uzależnieni od działań Gminy i to ona decyduje o jego kształcie. Gmina - działająca przez GZWiK - odbierając nieczystości od jednych podmiotów, odmawiając jednocześnie innym przedsiębiorcom ma bezpośredni wpływ na opłacalność świadczenia tego rodzaju usług, a pośrednio także na liczbę uczestników rynku. Oczywiście jest bowiem, że konieczność transportu nieczystości ciekłych na większe odległości zmniejsza opłacalność działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych, a tym samym zmniejsza konkurencyjność ofert przedsiębiorców zmuszonych wozić nieczystości na znaczne odległości. W tej sytuacji Gmina powinna zapewniać wszystkim przedsiębiorcom świadczącym usługi na terenie gminy równość szans. Mniejsza liczba przedsiębiorców, od których GZWiK odbiera nieczystości ciekłe powoduje, że przedsiębiorcy ci w znacznym stopniu pozbawieni są nacisków na to, aby oferować niższe ceny lub korzystniejsze warunki świadczonych przez siebie usług.

W ocenie Prezesa Urzędu, Uczestnik w sposób bezpodstawny, naruszający przepis art. 8 ust. 2 pkt 5 ustawy o *ochronie konkurencji i konsumentów* Gmina Słupca odmawia Wnioskodawcy korzystania z punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków urządzonej dla potrzeb całej gminy.

Bez znaczenia jest wskazany przez Uczestnika argument dotyczący uwarunkowań technologicznych oczyszczalni ścieków, zgodnie z którymi „proporcja pomiędzy ściekami dopływającymi z istniejącej sieci kanalizacyjnej, a ściekami dowożonymi nie może przekroczyć 0,2”, natomiast zachwianie tej proporcji spowoduje przekroczenie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach, określonych w pozwoleniu wodnoprawnym z dnia 14.11.2000r. Po pierwsze bowiem gminna oczyszczalnia ścieków ma służyć zaspokajaniu potrzeb mieszkańców gminy Słupca, a po wtóre całkowita ilość wytwarzanych przez nich nieczystości ciekłych nie zwiększy się przez dopuszczenie do punktu zlewnego innych podmiotów. Nie ma bowiem prostej zależności pomiędzy zwiększeniem liczby przedsiębiorców dowożących nieczystości ciekłe z terenu gminy Słupca, a zwiększeniem ilości wytwarzanych przez mieszkańców gminy ścieków. Ponadto, za świadczoną usługę odbierania nieczystości Uczestnik może przecież pobierać opłaty. Kwestia natomiast ewentualnej kontroli pochodzenia nieczystości leży w gestii administratora oczyszczalni. Gmina dysponuje faktycznymi i prawnymi możliwościami kontroli pochodzenia nieczystości, zatem brak komory wstępnej w oczyszczalni i obawy co do rodzaju i pochodzenia nieczystości, które dowoziłby Wnioskodawca nie uzasadniają odmowy zawarcia z nim umowy. Takich obaw Gmina nie zgłaszała wobec innych podmiotów. Z uwagi na powyższe niezasadny jest również argument Uczestnika, że jego obawy wzbudził fakt, że Wnioskodawca nie wystąpił do Miejskiego Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Słupcy - dysponującego zmodernizowaną oczyszczalnią wyposażoną w laboratorium - o zawarcie z nim umowy na odbieranie nieczystości ciekłych. Ponadto, jak wynika z materiałów zgromadzonych w toku postępowania antymonopolowego miejska oczyszczalnia

ścieków przyjmuje wyłącznie nieczystości pochodzące z terenu miasta Słupcy, a nie z obszaru gminy.

Bez znaczenia jest również fakt istnienia zobowiązań Gminy wobec podmiotów, od których już wcześniej odbierano nieczystości, ponieważ Uczestnik powinien tak kształtować stosunki prawne z przedsiębiorcami świadczącymi usługi, aby nie dyskryminować jednych, uprzywilejowując w ten sposób innych.

Swoimi działaniami Uczestnik postępowania uniemożliwia funkcjonowanie Wnioskodawcy na lokalnym rynku świadczenia usług w zakresie opróżniania Zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych stwarzając mu bezprawną barierę wejścia na ten rynek, której Wnioskodawca nie jest zdolny pokonać. Tym samym Uczestnik odmawia przyjmowania nieczystości pochodzących od mieszkańców gminy Słupca, na których rzecz usługi chciałby świadczyć Wnioskodawca i jednocześnie niewłaściwie wywiązuje się z obowiązków zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej wynikających z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (tekst jednolity Dz. U. z 2001 Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

W konsekwencji, na skutek braku możliwości wskazania alternatywnej stacji zlewnej, wniosek Wnioskodawcy o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych został pozostawiony bez rozpoznania. Tym samym, z powodu działań Gminy Wnioskodawca nie został dopuszczony do świadczenia usług na rzecz mieszkańców gminy Słupca.

Konkludując, swoim działaniem Gmina w sposób bezprawny wpływa na poziom konkurencji na rynku usług opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych na obszarze gminy Słupca. Takie działanie Uczestnika jest niezgodne z ustawą *o ochronie konkurencji i konsumentów*, ponieważ ogranicza rozwój konkurencji na rynku i nie zapewnia równych szans przedsiębiorcom w prowadzeniu przez nich działalności gospodarczej.

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w punkcie 1 sentencji.

Zgodnie z art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, jeżeli przedsiębiorca dopuścił się naruszenia zakazu, określonego w art. 8 w/w ustawy, organ antymonopolowy może nałożyć w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

W 2006 roku Gmina osiągnęła przychód w wysokości 2.935.948 zł (dowód: k. 148-149) co oznacza, iż 10 % przychodu osiągniętego w 2006 r. wynosi 293.594,80 zł. Kwota ta stanowi zatem maksymalną wysokość kary, jaką - na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* - można na Gminę nałożyć.

Prezes Urzędu postanowił obciążyć Uczestnika kwotą kary pieniężnej w wysokości 2.936 zł, czyli w wysokości 1% kary maksymalnej. W ocenie Prezesa Urzędu kara pieniężna w tej wysokości prawidłowo spełni zarówno rolę represyjną za naruszenie przepisów o ochronie konkurencji, jak i prewencyjną, zapobiegając podejmowaniu podobnych działań w przyszłości.

Nałożenie kary należy traktować jako podkreślenie naganności takich praktyk, które zakłócają swobodę konkurencji uczestników rynku. Prezes Urzędu decydując się na nałożenie niniejszą decyzją kary pieniężnej wziął przede wszystkim pod uwagę szczególnie antykonkurencyjny charakter zachowania Gminy na lokalnym rynku usług odbierania nieczystości ciekłych.

W przedmiotowej sprawie doszło do zablokowania rozwoju konkurencji, a przez to ograniczono mieszkańców gminy Słupca w wyborze kontrahenta, który oferowałby odpowiadające im warunki świadczenia usług. Należy również zaznaczyć, iż Gmina jako podmiot o wieloletnim doświadczeniu w podejmowaniu działalności organizacyjnej dla utrzymania porządku i czystości na swoim terenie, powinna zdawać sobie sprawę, że podejmowanymi decyzjami nie można ograniczać rozwoju konkurencji na rynku. Okolicznością obciążającą jest ponadto fakt, że Gmina nie zaniechała zakwestionowanych działań pomimo wszczęcia postępowania antymonopolowego.

Niemniej jednak przy ustalaniu wysokości kary wzięto pod uwagę fakt, że jej dolegliwość odczuwają mieszkańcy Gminy, będącej wspólnotą samorządową. Należy też podkreślić, że chociaż Gmina jest w świetle ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* przedsiębiorcą, to jednak jej przychody służą przede wszystkim zaspokajaniu potrzeb ludności i kara w większym rozmiarze byłaby nie tylko niecelowa, ale mogłaby zakłócać prawidłowe wykonywanie zadań Gminy.

Jako okoliczność łagodzącą Prezes Urzędu wziął pod uwagę również okoliczność, iż jest to pierwsze naruszenie przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* przez Gminę, w związku z czym uznał, iż należy przede wszystkim położyć nacisk na funkcję prewencyjną wymiaru kary. Prezes Urzędu zważył również na fakt, że motywem działania Gminy była chęć zapewnienia prawidłowego funkcjonowania oczyszczalni ścieków.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt 2 sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 105 ust. 4 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000.

O kosztach postępowania orzeczono jak w punkcie 3 sentencji decyzji, na podstawie art. 75 w związku z art. 69 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Prezes Urzędu uwzględnił w całości żądanie wnioskodawcy w tym zakresie, uznając że przysługuje mu, od strony przegrywającej – Gminy, zwrot kwoty 500 zł, jaką uiścił od wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego.

Na postanowienie zawarte w punkcie 3 niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 6 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 1 pkt 2 k.p.c., przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury w Poznaniu w terminie tygodnia od dnia doręczenia.

Stosownie do art. 78 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatura w Poznaniu.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Poznaniu
Edward Stawicki

Otrzymują:

1. Andrzej Bakun Zakład Oczyszczania Terenu
Roztoka 6, 62 – 513 Krzymów
2. Gmina Słupca
ul. Sienkiewicza 16, 62 – 400 Słupca